

İklim Değişikliği ve Dünya Ülkelerine Tesiri

Hafize İmanova^{1*+}

¹Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Felsefe Enstitüsü Sürdürülebilir Kalkınmanın Felsefesi Departmanının
Araştırmacısı, Doktora Öğrencisi

*Sorumlu Yazar ve +Sunucu: hafizaimanova@yahoo.com
Sunum/Bildiri Türü: Sözel/Tam Metin

Sürdürülebilir kalkınmanın önündeki ilk zorluk, aşırı sömürüye maruz kalan doğal kaynakları ve ekosistemleri koruyarak yoksulluğu azaltmak ve dünyadaki yoksul insan sayısını ve sosyal refahı etkilemektir. Zengin ve fakir arasındaki büyük boşluk alarm çalmaktadır. Böylece, doğal kaynakların yüzde 80'i dünya nüfusunun yüzde 20'sini tüketiyor. Sonuç olarak, doğal kaynaklardaki keskin düşüş ve çevre tüketimi çevreyi tehdit ediyor. Balık stokları tükenmekte, biyolojik çeşitlilik ve ormansızlaşma, su kirliliği ve iklim değişikliği çarpıcı biçimde artmaktadır. İkinci büyük zorluk, küresel çevresel felaketi önlemektir. İklim değişikliği, her kıtada bugünün ülkelerini kapsayan bir sorundur. Bu problem yerel ekonomiye ve insanların yaşamlarına ciddi zararlar veriyor. Hava akımları değişiyor, deniz seviyeleri yükseliyor, kasırgalar ve yağışlar artmakta ve havaya emisyonlar artmaya devam ediyor. Herhangi bir işlem yapılmazsa, Dünya'nın ortalama yüzey sıcaklığı 3 derece daha yüksek olacaktır. Bunun en yoksul nüfus üzerinde etkisi olacak. Bu sorunu önlemek için daha temiz ve daha sofistike bir ekonomiye ihtiyaç vardır. Bu yönde atılan adımlardan biri, ülkenin yenilenebilir enerji ve karbondioksit emisyonlarına katılımıdır. İklim sorunu o kadar küresel bir sorundur ki, çözüm uluslararası alanda uygulanmalı ve gelişmekte olan ülkeler düşük karbon ekonomisiyle karşı karşıya kalmalı. Birleşmiş Milletler'in 2018 yılı iklim değişikliği ile ilgili raporunun "Yeni İklim Ekonomisi" olması tesadüf değildir. Rapor ayrıca 'Daha iyi gelişme daha iyi bir iklimdir' sloganını yansıtıyor. Uluslararası düzeyde Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, 2015 yılında Paris'te kabul edilen kararlara yansıyan iklim sorunuyla ilgileniyor. Raporlarına göre: [1]

- 1880'den 2012'ye ortalama küresel sıcaklık 0,85 santigrat derece arttı. Buna bakıldığında, her 1 derece sıcaklığın yükselmesinin tahıllarda yüzde 5 oranında azalmaya neden olduğunu söyleyebiliriz. 1880'den 2012'ye kadar yıllık hububat hasadı 40 megaton azaltıldı.
- Okyanuslardaki sıcaklık arttı, buzullar eridi ve deniz seviyesi yükseldi. Küresel deniz seviyesi, okyanus sıcaklığı artışı ve 1901-2010 yıllarındaki buzul erimesi sonucu 19 cm'ye yükseldi.
- 1990'dan beri karbondioksit emisyonları yüzde 50'den fazla arttı.

Ancak tüm bunlara rağmen, eğer gerekliyse küresel sıcaklığı 2 dereceye indirmek mümkündür. Paris'te 2015 yılında yapılan anlaşmaya göre, 197 ülke düşük emisyonlu emisyonlar için iyi kalkınma stratejileri izlemeyi üstlenmiştir.

İklim ile ilgili stratejik kalkınma hedefleri arasında arazi kullanımının (doğal kaynaklar ve tarım) stratejik kullanımı, sağlık, yoksulluk, ekonomik kalkınma (ticaret ve finans dahil), enerji (arz, talep, pazarlar, güvenlik) bulunmaktadır. Bu "iklim dışı yollar", stratejik girişimlerde, özellikle kısa vadede, iklim değişikliği için hazırlıksız olmanın anahtar unsurları olarak kabul edilir. Bu yöndeki iklim değişikliği, stratejik hedeflerin gelişimine entegre olabilir. Sürdürülebilir kalkınma, adaptif kapasiteleri arttırmak ve kademeli olarak azaltma önlemleri kapasitesini artırmak için çeşitlilik ve hızlandırma ihtiyacını vurgulamaktadır.

İklim ile ilgili tartışmaların sonuç vermemesinin ana nedeni, iklimin ayrı bir kalkınma sorunu olarak görülmemesidir. Bu gider ile ilgili hesaplamalardan görülebilir. [2] Benzer şekilde, azaltma önlemlerine yapılan harcamalar statik teknolojiye bağlıdır. Bu yaklaşım, gelişmekte olan ülkelerde proje seçiminde kullanılır, ancak doğrudan makroekonomik maliyetlerle (ekonomik gelişme, işsizlik, ödemeler dengesi ve enflasyon) doğrudan ilişkili değildir. İklim ve kalkınma hedeflerinin bütünleşmesinin bazı boyutları ve tutumları vardır. Bir düzeyde, hedefler arasındaki ilişki hakkında farklı düşünmeyi gerektirir ve bir başka düzeyde, Kuzey Yarımküre ile Güney Yarımküre arasındaki ilişkiyle bağlantı kurar. Son olarak, en uygun stratejik araç türüne ihtiyaç vardır. Gelişme yönüne bakarsanız, sorun iklim perspektifinden uzaktır. Bununla ilgili bazı konuları gelişim perspektifine getirirsek, bu analojiyi yorumlamak daha doğru olacaktır. Ortaya çıkan dünya, geçmiş faaliyetleri nedeniyle bugün küresel bir sorunla karşı karşıya. 1970'lerde ve 1980'lerde bazı gelişmekte olan ülkeler nakit ödemelerde açık, enflasyon ve geçici ekonomik risklerle karşı karşıya kaldılar. İklim değişikliğine rağmen, bu dengesizliğin temel nedeni, petrol fiyatları gibi dış etkenlerdeki artış, ABD'deki faiz oranlarında beklenmeyen artışlardı. Dolayısıyla, iklim değişikliği olarak, dengesizliğin ana nedeni iç faktördü (aşırı harcama, yani kaynakların beklenenden daha fazla kullanılması). 1980'lerin yapısal uyum krizindeki asıl sorun, uluslararası arenada

borçlanma sorunu; Günümüzdeki iklim krizindeki temel problem fosil yakıtlardır. Fosil yakıtların aşırı kullanımı da ekonomik kuruluşlardan etkilenmiştir. Atmosfere yayılan gazlar bugün olduklarından yaklaşık sekiz kat daha uzundur. Başka bir deyişle, dünya aşırı finansal bütçelerden faydalanmış ve borca girmiştir ve borçlar her geçen gün daha da kötüleşmektedir. Bu krize geleneksel yaklaşım tarafsızdı, ancak pratikte daha zordu. Bu yaklaşım, devlet harcamalarını azaltmak ve vergileri artırmak gibi önlemleri içermektedir.

Benzer şekilde, küresel dengenin küresel iklim sistemini kapsayacak şekilde ekonomik davranışını düzenleyen yapısal bir uyum programına ihtiyaç vardır. Bu programda, insan faktörü, kalkınmayı desteklediği için kilit bir rol oynamalı ve yoksulların haklarını korumalıdır. İklim değişikliği konusunda buyüde alınan önlemler ertelenmiştir. Bu yavaşlamanın bir sonucu olarak, çevrede ve insanların gelirlerinde komplikasyonlar ve maliyetler artmıştır.

Şu anda, iklim değişikliği ile ilgili tartışmalar, Kuzey ve Güney Yarımküre'de yoğun harekete geçmek için dört farklı yöntemin kullanılabilceğini göstermektedir [7]:

- Güney Yarımküre'nin Yükümlülükleri: Gelişmekte olan ülkelere yönelik hedeflenen hedefler (özellikle Çin ve Hindistan'da). Bu, bir yandan ABD'nin Kyoto Protokolü'ne uymaya, diğer taraftan hızla artan gaz emisyonlarının kontrol edilmesini sağlama konusunda biraz tartışmalı bir konudur. Ancak, ülkelerdeki kalkınma ve ekonomik büyüme stratejileri belirsizliğini koruyor.
- Geliştirilmiş TIM projesi: İkinci yol, gelişmekte olan ülkelerde emisyon yörüngesinde büyük bir değişikliğe neden olacak olan TIM portföyünü genişletmektir. Ancak, mevcut ihtiyaçlara ayak uydurmak için gerekli ihtiyaçlar ile bu fikir arasında net bir bağlantı yoktur.
- Ticari izinler: Üçüncü yol, belirli bir emisyon formülüne dayanan karbon emisyonları için küresel bir koruma ve ticaret rejimi oluşturmaktır.
- Güney yarımkürede karbon giderimi: Güney yarımkürenin karbondan kurtarılması için küresel bir yatırım fonu yaratma fikri bir kaç bilim insanı tarafından öne sürülmüştür.

İklim değişikliği konusunda önerilen fikirlerden biri Yeşil Devrim'dir [8] Güney yarımkürede kıtlık ve kuraklık, 1950'lerde egemen oldu. Nüfus artışı hızla artıyor ve tarımsal alanlar ve üretim gelişme gösteriyor. Sonuç olarak, pek çok gıdaya aç ülke, ithalata bağımlı durumda ve beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için yardıma ihtiyaç duyuyordu. Açlık ve kuraklık korkusu artıyordu. Neyse ki, Yeşil Devrim felaket kaşı aldı. Bununla birlikte, Yeşil Devrim ile birlikte, diğer felaketler de bu yıkıcı kafa derisinde rol oynamıştır.

Yeşil Devrim altında, dünya emisyonları azaltma teknolojisine ve daha iyi teknoloji oluşturma potansiyeline sahiptir. Yapılacak en önemli şey bu teknolojileri verimli kullanmak ve onları bilgisayar korsanına ve tüketiciye vermek. Yeşil Devrim sayesinde, Güney Asya tarımı hızla büyüdü. Buradan, iklim krizinden çıkış yolunun öncelikle eğitim ve bilimi geliştirmek ve mevcut araştırma kurumlarını yükseltmek olduğu sonucuna varılabilir. Bu alanlar toplu olarak yatırılmalı ve yatırım fırsatları yaratılmalıdır.

İklim ile ilgili konularda yapılan son araştırmalar bağlamsal-özel bir yaklaşımın gerekli olduğunu göstermektedir. [3] Bu yöndeki stratejiler aşağıda gösterilmiştir:

- Hindistan: Hindistan'ın Koruma Stratejisi, özellikle kıyı bölgelerindeki mekanizmaların üstesinden gelme gereğini vurgulamaktadır. Çok sayıda TIM (Temiz Geliştirme Mekanizması) projesi çalışmaya başladı ve deniz dalgaları, biyokütle veya sürdürülebilir taşımacılıktan kaynaklanan enerji verimliliğini artırarak karbondioksit emisyonları hakkında önemli araştırmalar başlattı. Hindistan yakın zamanda fakirlere temiz enerji sağlayan ve enerji verimliliğini artıran bir Birleşik Enerji Politikası organı yarattı.
- Endonezya'nın ulusal bir iklim stratejisi var. Hükümet, karbon emisyonlarını azaltma çabalarına öncelik vermiş ve deniz seviyesi gibi meselelerle mücadele eden kişilerin kapasitesini arttırmaya çalışmaktadır. Dolayısıyla, iklim değişikliği mevzuatında standartlar ve hedefler yoktur.
- Kenya'nın, ilgili kuruluşlarla ortaklaşa geliştirilen ve İklim Değişikliği Ulusal Komitesi vardır.
- Brezilya sürdürülebilir kalkınma için bakanlıklar arası koordinasyonu sağlamıştır ve uluslararası ve uluslararası iklim müzakerelerini aktif olarak takip etmektedir (ve katkıda bulunmaktadır). Doğal olarak, iklim değişikliği bir öncelik olarak görünmüyor. Brezilya, 2030'da% 10 yenilenebilir enerji payı istiyor.
- Çin, 2005-2010 döneminde enerji yoğunluğunu (enerji / GSYİH)% 20 azaltmayı ve 10 yıl içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının% 15'ini almayı hedefliyor.
- Afrika: Hemen hemen tüm Afrika ülkeleri CRDF'yi onayladı ve birçoğu Kyoto Protokolünü destekliyor. Mekanizmalarının potansiyel faydalanıcılarıdır. Karbon dioksit emisyonları ve ayrıntılı atık su envanteri birçok ülke tarafından sağlanmıştır. Alternatif enerji kullanımı (güneş, rüzgar, biyokütle, su) için seçenekler keşfedilmiştir. Hava koşullarındaki değişikliklerin etkileriyle başa çıkma yolları, karbondioksit salınımının azaltılması ve adaptasyonu için kuraklıklar ve taşkınlar araştırılmalı ve araştırılmalıdır.
- Asya: Asya Sera Gazı Azaltma Stratejileri (ALGAS) projesi, karbondioksit emisyonlarını azaltmak için bir sıra seçenek belirledi.
- Latin Amerika ve Karayip Adaları: Karbondioksit emisyonunun azaltılması ve adaptasyon faaliyetleri ulaştırma, tarım ve atık yönetimi gibi alanlarda enerjinin korunmasını içerir. Bu bölge aktif olarak yenilenebilir enerji ve karbon çöktüleri (ormanlar) ile rüzgar enerjisi araştırmalarına katılmaktadır.

Açıkçası, iklimle ilgili stratejilerin kalkınma hedefleri üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olabilir ve bu stratejilere bağlı olarak enerji, ormancılık, tarım, ulaşım veya nüfusla ilgili eğilimler iklim değişikliğine bağlı olabilir. [4]

Potansiyel bir sinerjinin özel bir alanı, adaptasyon ve yoksulluğun ortadan kaldırılması arasındadır. Bazı akademisyenler, iklim değişikliğinin yoksulluk ve gelişmekte olan ülkelerdeki adaptasyon üzerindeki etkisini analiz etmişlerdir. İklim değişikliği dolaylı ya da dolaysız olmayan yoksulluğu artırmakta ve yoksul ülkeler ve toplumlar büyük tehlike altındadır. [5] Karbon monoksit emisyonu azaltma tepkisi gecikmiş olsa da, gelişmekte olan ülkelerde hala uyarlayıcı önlemler alınmaktadır. İklimde ciddi etkilere yol açmıştır. İklim politikası işbirliğinde yeni nitelikler yaratmak için daha fazla ihtiyaç var: [6].

- Binyıl Kalkınma Hedefleri'nde iklimle ilgili hedeflerin daha iyi bir kombinasyonu ve daha istikrarlı bir iklim odaklı sürdürülebilir kalkınma ve çevre kalitesi sistemi;
- Uluslararası en iyi uygulamaların değişimi (ulusal);
- İklim sorunları da dahil olmak üzere çevresel konuları içeren ticaret anlaşmalarını içeren uygun uluslararası politika stratejileri geliştirmek;
- Karbondioksit salınımının azaltılması ve iklimle ilgili diğer önlemler alanındaki yenilikçi teknolojilerin teşvik edilmesi ve yayılması ve uygulanmasıyla uluslararası işbirliği yapılması;
- Uyarlanabilir ve hafifletici yaklaşımlar - özellikle eski yaklaşım için mevcut yapı ve destek seviyesini revize etmek;
- İklim ve iklimin üretim ve tüketim üzerindeki etkilerini daha iyi yansıtacak şekilde uyum sağlama yeteneğine dayanan geleneksel stratejik araçları yeniden değerlendirmek;
- Özel sektör ve sivil toplum ile etkin işbirliği kurmak;

2013 yılında, Küresel Komisyon, devlet görevlileri, iş adamları, iş ve maliye bakanlarını dahil ederek yeni iklim kavramlarını içeren Etiyopya, Endonezya, Güney Kore, Norveç, Kolombiya, İsveç ve İngiltere tarafından kuruldu. Yeni konsept 2014 yılında "Daha İyi Gelişme Daha İyi İklim: Yeni İklim Ekonomisi" başlıklı bir rapor hazırladı. Ve her yıl bu kavram için yeni iklim adımları ortaya atılmıştır. 2018 kavramı, "21. Yüzyılda Yeni Bir Hikaye Yazmak: İklimle İlgili Hızlandırmayı Bir Bakışta Hızlandırmak" başlığı altında kabul edildi. Şimdi yeni bir ekonomik çağın eşiğindeyiz. Hızlı teknolojik yenilik, sürdürülebilir altyapı yatırımı ve artan kaynak verimliliği birbirinden ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olduğundan, gelişme kaçınılmaz olacaktır. Bu, 21. yüzyılın tek gelişme çizgisidir.

Kaynakça

1. <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>
2. Stern, N., and others (2006). The Economics of Climate Change. http://www.hm-treasury.gov.uk/independent_reviews/stern_review_economics_climate_change/stern_review_rep_ort.cfm
3. UNEP/Earthscan (2002). Global Environmental Outlook 3. London: Earthscan.
4. Gupta, J. (1997). The Climate Change Convention and Developing Countries: From Conflict to Consensus/ Boston/London: Kluwer/Academic Publ.
5. Heemst, J. van, and V. Bayangos (2004). Poverty and Climate Change. In: Kok M.T.J. and H.C. de Coninck, 2004: 21-52.
6. Munasinghe, M., and R. Swart (1999). Climate Change and its Linkage with Development, Equity and Sustainability. Proceedings of the IPCC Expert Meeting, Colombo, 27-29 April 1999. Paris: IPCC, WMO.
7. Frankel, Jeff Rey (2006). Formulas for Quantitative Emission Targets. In Architectures for Agreement: Addressing Global Climate Change in a Post Kyoto World. J. Aldy and R. Stavins, eds. Cambridge: Cambridge University Press. Forthcoming.
8. <https://www.britannica.com/event/green-revolution>